

"Basta!"

Müntefering moet voorzitterschap van Schröder overnemen

Achtergrond - 6 februari 2004

(6 februari 2004) Bondskanselier Gerhard Schröder heeft vanmiddag in Berlijn bekend gemaakt eind maart te willen opstappen als voorzitter van de sociaal-democratische regeringspartij SPD. Schröders besluit komt na wekenlang aanhoudende kritiek vanuit zijn eigen partij op de gebrekkige manier waarop hij de SPD door het hervormingsproces in Duitsland zou loodsen. Fractievoorzitter [Franz Müntefering](#) moet het voorzitterschap van Schröder overnemen.

Schröders voorzitterschap van de SPD werd gekenmerkt door een gespannen verhouding met de partijbasis. In april 1999, een half jaar nadat hij bondskanselier was geworden, nam Schröder de voorzittershamer over van Oskar Lafontaine. In de jaren daarna ontwikkelde hij zich tot een voorzitter die zijn ambt in eerste instantie vooral nuttig leek te vinden als instrument bij het uitoefenen van zijn andere functie, die van kanselier. Schröder verlangde van de sociaal-democratische afgevaardigden in de Bondsdag en van de partijcongressen dat zij kritiekloos instemden met de voorstellen uit Berlijn. Om de partij op de lijn van zijn regering te dwingen schuwde hij het [dreigement om af te treden](#) als kanselier niet. Al te grote vraagtekens bij zijn koers deed hij graag af met een ferm klinkend "Basta!". De afgelopen maanden weigerden echter steeds meer SPD-politici zich zomaar neer te leggen bij de disciplinerende woorden van hun voorzitter. Vanuit de linkervleugel van de partij werd steeds harder geroepen dat de bezuinigingsmaatregelen van rood-groen onverenigbaar zijn met het sociaal-democratisch gedachtegoed. Dit, in combinatie met de afstand tussen partijleiding en partijbasis, heeft Schröder nu de das omgedaan. De man, die de afgelopen jaren tot acht keer toe dreigde af te treden als kanselier, om zijn partij achter zich te dwingen, is uiteindelijk opgestapt als voorzitter van de partij.

De keuze voor Franz Müntefering als nieuwe voorzitter is niet in de laatste plaats bedoeld om de critici binnen de SPD weer achter de hervormingskoers van de partij te krijgen. Müntefering, sinds eind 2002 voorzitter van de sociaal-democratische Bondsdagfractie, behoort tot de linkervleugel van de SPD, maar geniet tegelijkertijd groot aanzien bij links en rechts in de SPD. De partijleiding - maar ook kanselier Schröder - verwacht van Müntefering dat hij de hervormingsgezinden binnen de SPD, en de sceptici van de *Agenda 2010*, weer op

één lijn krijgt. De fractievoorzitter sloeg vandaag direct al een gematigde toon aan: "Sociaal-democraten leven niet alleen in het verleden, maar richten de blik ook naar voren", aldus Müntefering tijdens de persconferentie waar Schröder de overdracht van het voorzitterschap bekend maakte.

Een reden voor Schröder om uitgerekend nu toe te geven aan alle kritiek, is de golf van verkiezingen die op Duitsland en het SPD-wrak toerolt. Op 28 februari wordt in de deelstaat Hamburg een nieuw parlement gekozen, gevolgd door parlementsverkiezingen in vier andere deelstaten en gemeenteraadsverkiezingen in maar liefst acht deelstaten. Bovendien vinden in juni ook nog verkiezingen voor het Europees Parlement plaats. De SPD dreigt door deze golf definitief te worden verzwolgen; door nu op te stappen als kapitein, hoopt Schröder een signaal van daadkracht af te geven aan de kiezers en zo het SPD-schip net op tijd te behoeden voor het zinken. Het is echter nog maar zeer de vraag, of kapitein Müntefering voldoende tijd rest om de bemanning en de passagiers, de partij en de kiezers, aan dek te houden.

ZDF/Heute

[Schröder gibt Parteivorsitz ab](#)

Tagesschau

[Schröder tritt als Parteivorsitzender ab](#)

Süddeutsche Zeitung

[Schröder gibt SPD-Vorsitz an Müntefering ab](#)

Der Spiegel

[Schröder gibt SPD-Vorsitz auf, Scholz gefeuert](#)

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/2286/basta>